

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Bellum Sacrum Ecclesiae Militantis Contra Turcum
Communem Hostem Christianorum**

Vaux, Léonard de

Leodii, 1685

Primum Exercitium Militare Christianæ Pietatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64991)

PRIMUM EXERCITIUM
MILITARE CHRISTIANÆ
PIETATIS.

Quinque precipua capita doctrinae Evangelica, omnibus Christi militibus proposita, ut illa fideliter exequentes, Deo auxiliatore, aeternae vitae coronam mereantur accipere.

§. I.

EVANGELIUM JESU CHRISTI, prædicatum ab Apostolis, in universo mundo: & traditum ab ipso met Christo, Ecclesiae suae militanti, quam acquisivit Sanguine suo; ut sit omnium fidelium Mater & Magistra veritatis: His quinque practicis principiis comprehenditur; videlicet:

1. Credere credenda.
2. Recipere recipienda.
3. Petere petenda.
4. Facere facienda.
5. Expectare expectanda.

Hoc est summarium Doctrinae

Evangelicæ, ab initio mundi absconditæ sapientibus & prudentibus sæculi hujus tenebrosi in maligno positi; & revelatæ parvulis, humilibus corde, ab ipsomet unigenito Dei Filio Incarnato, in sinu humillimæ, piissimæ, & Sanctissimæ Virginis, Dei Genitricis MARIÆ, Matris omnium fidelium.

I. V E R B U M.

Credere credenda.

Fides est sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium. Sine fide divinâ impossibile est accedere ad Deum, & Deo placere; Symbolum Apostolicum, quod Sancta Romana Ecclesia; à Principe Apostolorum, Beato Petro, & coapostolis ejus acceptum, fidelibus tradit, est summarium credendorum. Inter Symboli Apostolorum articulos, tria sunt mysteria præcipua, ab omnibus Christianis explicitè & firmissimè credenda, tanquam omnium credendorum in particulari fundamen-

ta & firmamenta: nimirum mysterium Sanctissimæ Trinitatis, in unitate Divinitatis, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus; tres Divinæ Personæ unus Deus optimus maximus, justus; sapiens, omnipotens, Creator omnium, Deus unus, trinus, Principium & finis omnium, visibilem & invisibilem: hoc est primum & maximum mysterium fidei, quod vocatur Majestas Divinitatis. Secundum est mysterium Incarnationis Verbi Dei, quod est magnum pietatis Sacramentum, Deus-Homo, unigenitus Dei Filius, exinanitus, Crucifixus, factus Homo, ut homines Divinitatis suæ tribueret esse participes, Mediator Dei & hominum; non est in alio aliquo salus. Trinitas Divinâ est Principium, & finis credendorum: Verbum Increatum & Incarnatum, **JESUS-CHRISTUS** Deus-Homo est medium, per quod Deo, uni, trino, unimur, & reconciliamur, ut per ejus gratiam, salutem Æternam, id est, perfectam felicitatem, in possessione Divinæ Trinitatis consequamur. Tertium est Ecclesia Dei vivi, columna & firmamentum

veritatis, per quam accepimus symbo-
 lum, sive regulam credendorum, ipsum
 Evangelium Christi, Ecclesiæ tradi-
 tum & revelatum. Quomodo enim
 possemus certò scire hoc esse verum
 symbolum, & verum Christi Evan-
 gelium, & omnia hæc credenda my-
 steria; nisi nos in illâ fide, Ecclesiæ
 Catholicæ confirmaret auctoritas, in-
 numeris miraculis à Deo glorificata?
 Extra hanc Ecclesiam non est veritas
 fidei divinæ, non est vera justitia, nec
 vera salus. Ecclesia, ista auctoritate
 Dei veri, vivi, optimi, maximi, omni-
 potentis, necessariò per se existentis,
 infinitè perfecti, fundata, est una, Chri-
 stiana, Catholica, Apostolica, & Ro-
 mana, quæ usque ad finem mundi
 est permanens: supra Cathedram Bea-
 ti Petri, ab ipsomet Christo stabilita,
 & exaltata, tanquam supra montem
 omnium oculis exposita, ad quam om-
 nes, ex universo mundo nationes con-
 fluere possunt; & contra quam portæ
 inferi error & iniquitas, huc usque
 prævalere non potuerunt: nec un-
 quam prævalebunt, secundùm Christi
 promissionem, qui cum sit ipsa veri-

tas, nec falli potest, nec fallere.

Hæc est fides Catholica & Romana, quam nisi quisque integram, & inviolatam servaverit, in æternum peribit. Utinam ô Divina Trinitas, hanc fidem à Beato Petro, & ejus successoribus nobis traditam, omnes quotquot sumus Christiani Catholici, Romanæ Ecclesiæ Filii, extra quam non est salus, totius sanguinis effusione, sicut fecerunt innumeri Sancti Martyres, signare & confirmare per gratiam, & cum gratia JESU-CHRISTI, valeamus & mereamur. Amen.

I I. V E R B U M.

Recipere recipienda.

Sacramenta JESU-CHRISTI Ecclesiæ sponsæ suæ, tradita ab ipsomet Deo-Homine, sunt signa visibilia invisibilis gratiæ, non solum significativa, sed etiam effectiva, in illis, qui ea ut oportet recipiunt. Ex septem Christi Sacramentis Baptismus, qui est omnium primus in ordine receptionis, est Sacramen-

tum regenerationis, contra originale peccatum; à Christo institutum, ut per invocationem Sanctissimæ Trinitatis, & per aquam, & Spiritus Sancti communicationem, renascamur ad vitam æternam: unde post promulgatum Evangelium, est omnibus necessarius Baptismus, ut Christo uniamur sicut membra viva, capiti vivificanti. Sacramentum Pœnitentiæ, est institutum contra peccata, propria voluntate contracta, post Baptismum. Sacramentum verò Eucharistiæ, est institutum à Christo tanquam omnium, potissimum, maximum & divinissimum, ut in JESUM transformemur, & ipse sit vita nostra, per arctissimam, ac perfectissimam cum illo unionem: undè meritò vocatur à Sanctis Patribus, extensio Incarnationis. Est autem Eucharistia, non solum omnium Sacramentorum maximum, sed etiam maximum Sacrificium incruentum, Divinæ Trinitati infinite gloriosum, & acceptum, & toti Ecclesiæ triumphanti in Coelis, militanti in terris, & patienti in ignibus Purgatoriis, summè gratum, & salutare; atque omnibus

infernæ portis formidandum. Tres sunt præcipui effectus Eucharisticæ communionis, seu fructus uberrimi, quibus abundantissimè cumulantur, qui illam frequenter, & piè recipiunt: scilicet per illam Communionem Spiritualem simul & Sacramentalem, liberantur fideles à peccatis quotidianis, & à mortalibus præservantur. 2. In charitate, gratiâ & aliis virtutibus, illi annexis crescunt, roborantur & perficiuntur, tantò magis, quò frequentius illam recipiunt, cum dispositionibus necessariis, & sufficientibus. 3. Denique disponuntur proximè ad ultimum certamen decretorium æternitatis singulorum, ad mortem pretiosam, in conspectu Domini, per quam in vitam æternam introducuntur, est enim Eucharistia cœlestis antidotum contra peccata mortalia, cibus grandiu, & viaticum in Domino morientium. Nullum ergo Christianis omnibus dari potest salutarius consilium, quam sic vitam moresque suos secundum Christi Evangelium componere; ut si sint Sacerdotes, quotidie merito celebrare: si non, communicare possint.

III. V E R B U M.

Petere petenda.

Nihil frequentius commendavit Christus suis Discipulis, & consequenter nobis, & omnibus qui in illum credituri erant, quàm perpetuam vigilantiam super vias nostras, supra nos ipsos, & perseverantem orationem; qua omnia majora Dei auxilia, per Christum obtinent Christiani, qui illum orant mente, & spiritu: non tantùm verbis. Omnium orationum præstantissima est, illa quam Christus ipse primus obtulit Patri & docuit Discipulos suos, continet enim expressè omnia, quæ à Deo optimo petere debemus; ad nostram purificationem, illuminationem, sanctificationem & salutem Æternam.

Prima enim pars hujus orationis Domini nostri, exprimit quatuor petitionibus, summa bona, quæ humiliter à Deo optimo flagitare debemus. Secunda pars, tribus petitionibus, summa illa mala proponit: à quibus liberari

postulamus; ut mundi simus à peccato; Deo grati, Sancti, & Beati. Hæc sunt quæ Filios Dei militantes in terris, petere quotidie oportet, à Patre suo cœlesti, per JESUM-CHRISTUM, Salvatorem nostrum; cujus salutaribus monitis, & divina institutione formati, audemus dicere: Pater noster.

Post illam Orationem Dominicam, Sancta Catholica & Romana Ecclesia, docet nos Salutationem Angelicam: quæ est perfectissima oratio qua Deiparam possumus, congruis titulis honorare & deprecari, ut sit nobis propitia apud Deum. Eadem Ecclesia à Spiritu Sancto edocta omnem veritatem & pietatem, plurimas in Officio Divino Orationes, tribus Divinis Personis, quotidie offert: pro sanctificatione suorum filiorum, præsertim, in Sacrificio Missæ: quæ omnes preces, sunt effusiones ex Oratione Dominicâ emanantes.

IV. VER.

I V. V E R B U M.

Facere facienda.

DEclina à malo peccati timore,
 Dei tui, & fac bonum amore
 ejus, qui prior dilexit te: Bo-
 nus eris, & Beatus in Deo tuo: qui
 cum sit optimus omnem iniquitatem,
 odio habet; & diligit justitiam & æqui-
 tatem: peccatum est iniquitas, om-
 nium malorum aliorum, corporis &
 animæ origo & causa: amor Dei est,
 æquitas ipsa, omnium bonorum fons
 cœlestis; nihil tam malum ac pec-
 catum, quo animâ à Deo suo
 separatur. Nil sic ama ac Deum
 tuum, cætera propter ipsum, dili-
 ge Dominum Deum tuum ex toto,
 propter ipsum super omnia, & proxi-
 mum sicut teipsum propter Deum, si-
 cut Christus dilexit nos; in his duo-
 bus, continentur omnia facienda, qui
 sic diligit, omnem legem implet, quia
 perfecta dilectio est omnis legis pleni-
 tudo, omnia præcepta decalogi: &
 quæ ad receptionem Sacramentorum,

T

ac orationis exercitium, spectant omnia Christi consilia, omnia Ecclesie Christi mandata & Christiane pietatis exercitia, ab his duobus mandatis procedunt: & ad illa referuntur, ut securius, constantius, & perfectius observentur; unde his recensitis, adjecit Christus, hoc fac & vives: id est, sapiens, justus, & beatus eris in Deo tuo.

Perfectus amor Dei, & proximi in Deo usque ad contemptum nostri, id est, veteris hominis cum actionibus suis, hæc est consummata justitia Christiani in statu viæ constituti. Hanc ideo dilectionem, vocat Paulus vinculum perfectionis: id est, perfectæ actionis, quâ Deo arctissime uniuntur viatores: sed non erit omnino absoluta, nisi in statu comprehensoris, quando Deum videntes, sicut in se est, sic ex toto diligemus, & illi inhærebimus, tam fortiter ac suaviter, ut nulla omnino creatura possit, nos ab ejus amore separare. Cæterum ad hanc perfectionis Christiane metam, tendere sic debemus, ut illam tandem Deo adivante comprehendamus, in tempore enim inutiliter vivitur, nisi ut acquiratur

meritum, & de virtute, in virtutem
crescatur, quo in Beatâ Æternitate,
eò gloriosius & beatus vivatur, quò
Deus, & proximus in Deo amato ar-
dentius diligitur.

V. VERBUM.

Expectare expectanda.

BEati, qui sic timent à judiciis
Dei, ut quotidie ad gloriosum
omnium Judicis adventum, se
præparantes: diligant & expectent
illum venientem, cum potestate ma-
gnâ & majestate. Omnes Christi mili-
tes, qui in Christum JESUM credi-
derunt, in ipso renati sunt: magno
ejus Sacramento, cibo grandium, ro-
borati sunt, nomen ejus invocaverunt,
peccatum odio habuerunt, divinæ ejus
mandata servaverunt, & legitimè cer-
taverunt: quid aliud desiderare, &
expectare ab optimo, & potentissimo
remuneratore possunt, nisi coronam
illam justitiæ consummatæ, quam red-
det in illa die justus Judex, omnibus
qui diligunt adventum ejus gloriosum?

T 2

Tria igitur quotidie expectare debent magnanimi milites Christi: qui per arma lucis, præliantur prælium Domini, cum lætitia, dilectione, & sancto timore vigilantes, orantes, perseverantes in certamine: videlicet prætiosam mortem in conspectu Domini: gloriosam Resurrectionem, in die iudicii, possessionem æternam à dextris Imperatoris sui post elogium illud magnificum, ex ore Altissimi: Venite milites mei magnanimi, vos estis qui permanistis mecum in tentationibus, in laboribus, in periculis, in præliis meis, usque in finem: Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi: vicistis malignum, gratiam meam in vacuum non accepistis, bonum certamen certastis, cursum consummastis, fidem servastis, Evangelium meum non erubuitis, crucem vestram quotidie portastis, me Regem & Salvatorem vestrum, per arctam viam secuti estis; coram hominibus meum nomen confessi estis, fortiter in Bello contra inimicos meos dimicastis, de omnibus, me adjuvante triumphastis, venite

ergo amici mei, sedete mecum in throno meo: sicut & ego vici, & sedeo cum Patre meo in throno ejus, vos estis regnum meum, & corona gloriæ meæ, manete mecum in regno meo in Æternum, quiescite modo à laboribus vestris, in sinu divinitatis meæ. Ecce ego, Pater & Spiritus Sanctus; qui tres unum sumus unus Deus, erimus omnia, in vobis omnibus.

SEX ALÆ SPIRITUALIUM CHRISTIANORUM.

1. Rede in Deum, unum, trinum, Creatorem tuum: & **JESUM-CHRISTUM** Deum-Hominem, Salvatorem tuum.
2. Dilige Deum tuum super omnia, & proximum tuum in Deo sicut te ipsum.
3. Declina à peccato timore Dei, & fac bonum imperatum amore Dei tui.
4. Aperi os tuum in laudes Dei tui, & invoca nomen ejus in auxilium tuum.
5. Recipe Sacramenta instituta à

Domino JESU Salvatore tuo, tanquam gratiarum illius fontes perpetuos.

6. Et sic Dei gratiæ cooperari fatage, ut semper sis paratus, de hac mortalitate exire: cupiens dissolvi, ut videas facie ad faciem Deum cordis tui.

S Y M B O L U M
SANCTI ATHANASII.

Præcipua fidei Catholica Mysteria explicans, auctoritate summi Pontificis Romani approbatum, ad quem pertinet fidei Symbolum, sive regulam ordinare; Concilia congregare, approbare, aut dissolvere: sicut & omnia alia, quæ spectant, ad regimen totius Ecclesiæ militantis: cujus ipse solus, est unicum Caput visibile, ab ipso Christo constitutum, ut omnes confirmet.

§. I.

1. Uicumque vult salvus esse, ante omnia opus est ut teneat Catholicam fidem.
2. Quam nisi quisque integram in

violatamque servaverit, absque dubio
in æternum peribit.

3. Fides autem Catholica, hæc est
ut unum Deum in Trinitate, & Tri-
nitatem in unitate veneremur.

4. Neque confundentes Personas,
neque substantiam separantes.

5. Alia est enim Persona Patris, alia
Filii, alia Spiritus Sancti.

6. Sed Patris, & Filii, & Spiritus
Sancti, una est Divinitas: æqualis
gloria coæterna Majestas.

7. Qualis Pater, talis Filius, talis
Spiritus Sanctus.

8. Increatus Pater, increatus Filius,
increatus Spiritus Sanctus.

9. Immensus Pater, immensus Fi-
lius, immensus Spiritus Sanctus.

10. Æternus Pater, æternus Fi-
lius, æternus Spiritus Sanctus.

11. Et tamen non tres æterni, sed
unus æternus.

12. Sicut non tres increati, nec tres
immensi; sed unus increatus, & unus
immensus.

13. Similiter omnipotens Pater, om-
nipotens Filius, omnipotens Spiritus
Sanctus.

14. Et tamen non tres omnipotentes, sed unus omnipotens.

15. Ita Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus Sanctus.

16. Et tamen non tres dii, sed unus est Deus.

17. Ita Dominus Pater, Dominus Filius, Dominus Spiritus Sanctus.

18. Et tamen non tres Domini, sed unus est Dominus.

19. Quia sicut sigillatim unamquamque Personam, Deum ac Dominum confiteri Christianâ Religione compellimur: ita tres Deos, aut Dominos dicere, Catholicâ Religione prohibemur.

20. Pater à nullo est factus, nec creatus, nec genitus.

21. Filius à Patre solo est, non factus, nec creatus, sed genitus.

22. Spiritus Sanctus, à Patre & Filio, non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

23. Unus ergo Pater, non tres Patres, unus Filius, non tres Filii, unus Spiritus Sanctus, non tres Spiritus Sancti.

24. Et in hac Trinitate, nihil prius

aut posterius, nihil majus, aut minus,
sed totæ tres Personæ coæternæ, sibi
sunt & coæquales.

25. Ita ut per omnia, sicut jam su-
pra dictum est, & unitas in Trinitate,
& Trinitas in unitate, veneranda sit.

29. Qui vult ergo salvus esse, ita de
Trinitate sentiat.

30. Sed necessarium est, ad æter-
nam salutem; ut Incarnationem quo-
que Domini nostri **JESU-CHRISTI**,
fideliter credat.

31. Est ergo fides recta, ut creda-
mus, & confiteamur: quia Dominus
noster **JESUS-CHRISTUS** Dei Fi-
lius, Deus & Homo est.

34. Deus est ex substantia Patris,
ante sæcula genitus: & Homo est ex
substantia Matris, in sæculo natus.

35. Perfectus Deus, perfectus Ho-
mo, ex anima rationali, & humana
carne subsistens.

36. Æqualis Patri secundum Divi-
nitatem, minor Patre secundum hu-
manitatem.

37. Qui licet Deus sit & homo, non
duo tamen, sed unus est Christus.

38. Unus autem non conversione

Divinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in Deum.

39. Unus omninò, non confusione substantiæ, sed unitate Personæ.

40. Nam sicut anima rationalis, & Caro unus est Homo, ita Deus & Homo, unus est Christus.

41. Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos, tertia die Resurrexit à mortuis.

42. Ascendit ad Cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis, inde venturus est judicare vivos & mortuos.

43. Ad cuius adventum, omnes homines resurgere habent cum corporibus suis: & reddaturi sunt, de factis propriis rationem.

44. Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui verò mala, in ignem æternum.

45. Hæc est fides Catholica: quam nisi quisque fideliter, firmiterque crediderit, salvus esse non poterit.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto: Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

§. II.

Quàm sit necessarium, & salutare omnibus quidem, sed in primis, Regibus, ac Principibus Christianis, tam Ecclesiasticis, quàm secularibus, quotidianum pia, humilis, & perseverantis orationis exercitium: fons inexhaustus, magnorum Dei auxiliorum.

Ummus Imperator noster JESUS-CHRISTUS, transiturus de hoc mundo ad Patrem, post datam suis Eucharistiam; nihil efficacius commendavit illis, quàm vigilantia, & orationis exercitium: Vigilate, inquit, & orate, ut non intretis in tentationem: quod ter ipsis inculcare voluit; & exemplo suo docens, quod verbo prædicabat, ipsemet omnipotens Deus-Homo, qui nullius egebat auxilio, factus in Agoniâ prolixius orabat. Unde patet Christianum, oratione non munitum, esse militem inermem, & spoliatum, hostium telis expositum; quisquis ergo, non vult quotidie orare, non vult quotidie inimicos

animæ suæ superare, semper enim vigilat adversarius noster Diabolus, modò sicut Leo rugiens, modò ut Draco infidiosus circuiens, & quærens quem devoret, cui nisi resistamus perpetuò, per arma fidei, pietatis, & orationis, vincemur, vinciemur, & in barathrum peccati, ac damnationis pertrahemur. Qui vult ergo semper vincere tentatorem, debet semper vigilare, & orare, ne succumbat tentationi; alioquin non perseverabimus in fide, in pietate, in timore, in amore, & in gratia Dei usque in finem: nisi perseveremus cum Christo, in oratione Dei, usque ad mortem.

Memoranda est illa sententia, magni Ecclesiæ Doctoris Sancti Augustini, perpetui oratoris Dei, qui Pelagium gratiæ Dei hostem, hortabatur ad orationem, ut obtineret lumen, & gratiæ auxilium. Sic loquitur, libro de naturâ & gratiâ, *Cap. 43.* Constat, „ inquit, Deum alia non orantibus, „ sicut initium fidei; alia non nisi orantibus præparare, sicut usque in finem perseverantiam. Et illa alia libro de dogmatibus Ecclesiasticis, *Cap. 56.* ex eodem Augustino ex-

„ cerpta. Nullum credimus ad salu-
 „ tem nisi Deo invitante venire, nul-
 „ lum invitatum salutem suam, nisi
 „ Deo auxiliante operari, nullum nisi
 „ orantem auxilium promereri. No-
 „ tandum verò in primis, quod in hanc
 „ sententiam docet Concilium Tri-
 „ dentinum Sessione VI. *Cap. 11.* id
 „ est, ipsemet Spiritus Sanctus, qui
 „ docet nos, omnem veritatem, per
 „ os Ecclesiæ, & qui omnes fideles
 „ impellit ad orationem. Deus, inquit,
 „ impossibilia non jubet, sed jubendo
 „ monet: & facere quod possis, & pe-
 „ tere quod non possis, & adjuvat ut
 „ possis.

Ex quâ decisione, significatur: pe-
 „ titionem auxilii divini, quo nobis fit
 „ possibilis impletio mandatorum Dei,
 „ tam esse necessariam; quàm necessa-
 „ rium est servare mandata. Quia sine
 „ oratione, hoc nobis esset impossibile:
 „ & nihilominus, nobis imputaretur
 „ transgressio, quia in potestate nostra
 „ est orare, cum divinâ gratiâ, quæ ad
 „ hoc semper est parata: inquit Do-
 „ ctiores Catholici. Ideò Sanctus Leo Pa-
 „ pa, Sermone de jejunio septimi mensis,

Christum ita loquentem; introducit:
 „ Facite quod amo, & amate quod fa-
 „ cio: & si vobis interdum videtur esse
 „ difficile, quod jubeo; ad auctorem re-
 „ currite, ut unde datum est præce-
 „ ptum, præstetur auxilium; non nego
 „ opem, cui tribui voluntatem.

Merito Augustinus vocat oratio-
 nem Christiani, clavem Paradisi: quia
 sicut sine clavi non potest aperiri por-
 ta firmissimè clausa: & clavi quælibet,
 porta etiam ferrea aperitur: sic sine
 oratione, nemo potest aperire sibi ja-
 nuam Coeli, & nulla est porta Coelo-
 rum, quam humilis oratio ac perseve-
 rans, tandem non aperiat: oratio enim
 humiliantis se nubes penetrabit, & do-
 nec propinquet non consolabitur, &
 non discedet donec Altissimus aspiciat,
 dicit Spiritus Sanctus, per Ecclesiasti-
 cum *Cap. 35*. Sed quid pluribus opus
 est testimoniis, post tam claram, &
 iteratam decisionem ipsius Verbi In-
 carnati, quia ipsemet dixit.

„ Petite & accipietis, quærite & in-
 „ venietis; pulsate, & aperietur vobis:
 „ omnis enim qui petit accipit, & qui
 „ quærit invenit, & pulsanti aperietur.

Luca Cap. 11. & iterum efficacius;
Joan. 14. in Sermone suo post cœ-
 nam Eucharisticam. Amen, amen
 „ dico vobis quodcumque
 „ petieritis Patrem in Nomine meo
 „ hoc faciam, ut glorificetur Pater,
 „ in Filio, si quid petieritis me in No-
 „ mine meo hoc faciam. Et iterum,
 „ *Cap. 16.* Amen, amen dico vobis;
 „ si quid petieritis Patrem in Nomine
 „ meo dabit vobis, usque modò non
 „ petistis, quidquam in nomine meo;
 „ petite & accipietis, ut gaudium ve-
 „ strum sit plenum.

Ex quibus omnibus divinis testimo-
 niis de necessitate, utilitate, & effica-
 ciâ orationis, liquet illos Christianos,
 non perseveraturos usque in finem, in
 gratiâ Dei, qui non perseverant in ora-
 tione, idemque esse nolle orare Deum
 humiliter, ac perseverantes, & nolle
 perseverare usque in finem; quia per-
 severantia finalis in gratia Dei, est fru-
 ctus perseverantis orationis. Quod si
 tam necessarium est omnibus Christia-
 nis piæ, humilis, & constantis oratio-
 nis exercitium, quantò magis Regi-
 bus, Principibus potentioribus sæculi,

& Prælati, Episcopis, & iis, qui sunt in quacumque sublimitate spirituali, vel temporali à Deo supra cæteros exaltati; erit necessarium hoc orationis exercitium. Quippè illi magis vacare orationi debent, qui majoribus auxiliis indigent, ut salventur & secum alios salvent; at quinam majoribus Dei auxiliis indigent, ne tentationibus succumbant, & in peccatis moriantur, atque aliis provideant, quàm qui supra cæteros magis exaltantur: nonne illi majoribus undique periculis circumvallantur? majoribus tentationibus à dextris & à sinistris, intus & foris oppugnantur? majoribus illecebris alliciuntur? majoribus obstaculis retardantur? majoribus difficultatibus implicantur? majoribus obligationibus obstringuntur? majoribus infirmitatibus atteruntur? majoribus passionibus inflammantur? nonne in hoc statu constituti sunt, Reges, Principes & Potentiores?

Illi ergo majoribus Dei auxiliis indigentes, magis incumbere tenentur in exercitium orationis, nihilque horribilius est, & perniciosius, quam

quam diem sine oratione transire: & qui Principes ab orationis studio aver-
tunt, semetipsos cum illis perdunt, quos ad vigilandum & orandum tecum excitare debuerant; quare Discipuli omnes relicto Domino suo fugerunt tempore Passionis? nisi quia sicut illos monuerat, cum illo non vigilaverunt tempore orationis.

Atque inter cæteros, Princeps Apostolorum Petrus, ter Dominum suum non negasset; si specialiter, ter iussus orare, non neglexisset. Videant omnes animarum Pastores, in illo terribili humanæ infirmitatis lapsu, quàm sit noxium Ecclesiæ Principibus, & omnibus qui à Deo supra cæteros sunt in potestate constituti, orationis exercitium omittere dormiendo, aut aliud agendo, cum illos oporteret vigilare & orare pro sua & suorum salute. Cæterùm idem Petrus, qui oratione non armatus, ad unius mulierculæ vocem prostratus est; postea Spiritu Sancto, repletus, Spiritu orationis roboratus, tantâ fortitudine donatus est, ut supra firmissimam illam Sedis Apostolicæ Petram, cujus Christus ipse summus

angularis lapis est ; tota Ecclesia Catholica ædificata, immobilis permaneat in hanc usque diem; nec possint unquam superbæ inferorum portæ contra illam prævalere.

Sicut ergo summus omnium Pontifex **J E S U S**, à dextris Dei Patris sedens, semper vivens & vigilans est, ad interpellandum pro nobis ; ita Princeps Apostolorum, semper est de Ecclesiæ sibi à Christo commissæ bono, ac salute sollicitus; ut navis illà fidelium, enavigato tempestuosi hujus sæculi oceano, ad æternæ gloriæ portum securo perveniat; sicut ipse cum adhuc in terris viveret, fidelibus promisit, paulò, ante suum martyrium: Dabo autem operam, inquit ille vigilantissimus gregis dominici Pastor, & frequenter, post obitum meum, habere vos, ut horum memoriam faciatis.

Ex quibus omnibus liquidò constat, quàm sit necessarium Principibus Ecclesiasticis, & sæcularibus orationis quotidianæ exercitium; sine quo non obtinebunt à Deo illa auxilia specialia; cum quibus salvarentur, si ea à Deo benè peterent: Inter omnes Reges

populi Dei, nullus vim, & necessitatem orationis melius intellexit, quam ille qui ignorans litteraturam inflantem, per humilem & continuam orationem, ingressus est in potentias Domini, quem semper providebat in conspectu suo, in cujus lege meditabatur die, ac nocte, & cui septies in die laudem specialiter dicebat, super iudicia justitiæ ejus, sicut ipsemet testatur in Psalmis suis; qui tot orationes ignitas continent, quot versus, quibus tanquam sagittis, amore inflammatis, cor Dei vulnerabat; ejusque magnam misericordiam, sibi in omnibus propitiam reddebat. Enimverò Rex ille piissimus, perpetuâ elevatione mentis suæ in Deum; id est, sine intermissione orando, tria summa bona, à Patre luminum, à quo descendit omne bonum perfectum, obtinuit. Scilicet:

1. Plenam omnium suorum peccatorum remissionem.

2. Maximam intelligentiam mysteriorum Dei, præsertim admirabilis œconomix Incarnationis, Verbi Dei Christi JESU, quem semper ob oculos mentis sibi repræsentabat, in suis

orationibus, & in omnibus actibus vitæ suæ.

3. Denique pretiosam mortem in conspectu Domini, quam secuta est vita æterna. Hi sunt fructus orationis Regalis, viri secundum cor Dei, quem omnes Reges, & Principes Christiani, non modò imitari deberent, sed etiam supergredi in fide, in pietate, & in exercitio piissimæ orationis ad omnia utilis; promissionem habentis vitæ quæ nunc est, & futuræ. Hoc exercitio Christianissimi, & Sanctissimi illi Imperatores, Reges, Principes, quorum meminimus in prima parte Belli Sacri; maxima Dei auxilia pro se, & pro suis, à Deo obtinuerunt: & qui in illud magis incumbunt, Deum sibi, & suis magis habebunt propitium; ut Deus ipse, qui neminem fallere potest, pollicetur in sacris paginis. Tres sunt libri quos perpetuò volvere deberent Reges & Principes Christiani, 1. liber Psalmorum, 2. liber Parabolarum Salomonis, Filii David Regis Israël, cum Ecclesiaste, quem his verbis claudit: finem loquendi pariter omnes audiamus. Deum time

„ & mandata ejus , observa: hoc est
 „ enim omnis homo, & cuncta quæ
 „ fiunt, adducet Deus in iudicium,
 „ pro omni errato, sive bonum, sive ma-
 „ lum illud sit. Tertius liber omnium
 „ præstantissimus, quem Reges, & Prin-
 „ cipes fideles non solum legere, &
 „ intelligere, sed in cordibus suis im-
 „ pressum, & in manibus Regalibus ex-
 „ pressum tenere perpetuò deberent, est
 „ Sacro - Sanctum Evangelium Regis
 „ Regum, Salvatoris omnium homi-
 „ num, Domini nostri JESU-CHRIS-
 „ TI, in quo omnes Thesauri, sapientiæ
 „ & scientiæ Dei sunt absconditi, & om-
 „ nis plenitudo Divinitatis inhabitat
 „ substantialiter.

Si ergo, inquit, Spiritus Sanctus,
 per os Sapientis, delectamini sedibus
 & sceptris ô Reges, diligite Sapientiam,
 increatam & incarnatam; ut in æter-
 num regnetis: neminem enim diligit
 Deus nisi qui cum sapientia inhabitat,
 ipse autem unigenitus Dei Filius factus
 est nobis sapientia à Deo: sapientiam
 autem loquimur inter perfectos, in-
 quit, Doctor gentium, quam nemo
 Principum hujus sæculi, Principum

infidelium cognovit, & in cuius fide, spe, dilectione, invocatione, Religione, Nominis propagatione, gloriantur corda Sanctorum Imperatorum, Regum, Principum Christianorum, atque omnium Electorum Dei in Christo JESU Domino nostro. Quisquis igitur vult cum Davide, & Sanctis Regibus ingredi in potentias Domini, & Deo, uni, trino, atque Verbo Incarnato, Regi Regum, Christo JESU primogenito prædestinatorum, ad vitam æternam adhærere, & illi placere; ac magnis ejus gratiæ donis, abundantius cumulari, perseveret usque ad finem vitæ hujus momentaneæ ac mortalis, quæ nil est nisi mors fluens, in exercitiis pietatis, & orationis ad omnia utilis. Ad hunc finem ordinata sunt Exercitia militaria hujus tertiæ Partis Belli Sacri, in quibus, qui cum Dei gratiâ legitimè certando perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Hujus veritatis Evangelicæ & fundamentalis, illustre testimonium, simul & exemplum, omnibus Christianis Regibus, & Principibus præbet: in-

ter cæteros eximiæ pietatis Proceres,
 Ferdinandus III. Castellæ, & Le-
 gionis Rex Catholicus, cui Sancti
 cognomentum, jam inde à quatuor
 sæculis, unanims & constans Eccle-
 siarum consensus dedere; si quidem
 Regem illum verè magnum & san-
 ctum, per assiduum orationis, &
 Christianæ pietatis exercitium, ad su-
 blimioris perfectionis fastigium, gra-
 tiâ auxiliatrice evectum esse constat:
 gloriosus hic Princeps sub Berengariæ
 Matris, pientissimæ Reginæ, disci-
 plinâ educatus, in eo, adjunctis, regni
 curis, Regiæ virtutes, orationis filix
 illustres emicuere, magnanimitas, cle-
 mentia, prudentia, justitia; & præ
 cæteris, Catholicæ fidei zelus, ejus-
 que Religiosi cultus tuendi ac propa-
 gandi ardens studium: id præstitit in-
 primis hæreticos infectando, quos
 nullibi regnorum suorum consistere
 passus est. Unde gloriosissimum Regis
 Catholici nomen, sibi & posteris suis
 Hispaniarum Regibus, ejusdem fidei
 Catholicæ & pietatis hæredibus, &
 propagatoribus, asseruit. Insuper cla-
 ruit, Pia & Regia, Sancti Regis mu-

nificentia, in erigendis, dotandis, & consecrandis Christiano ritu nobiliorum per sua regna Urbium Ecclesiis. Numerosis exercitibus collectis, annuas expeditiones contra Saracenos, Christiani Nominis hostes suscepit, semperque victor rediit; quia Rex ille piissimus, nunquam nisi fufis ad Deum, ut omnipotentem sibi propitiaret, Regiis precibus, flagris in seipsum faviens, atque aspero cilicio munitus, ad pugnam procedebat; sicque insignes contra ingentes Maurorum acies, victorias armatis precibus, prælium Domini præliando reportavit. Quas omnes Deiparæ Virginis **MARIE** singulari Patrocinio, ferebat acceptas: cujus Imaginem secum in castris habens, peculiari cultu prosequabatur, Rex Sanctus, & invictus; inter quotidianæ Christianæ pietatis exercitia, majori in dies propagandæ Catholicæ, Religionis zelo accensus, trajicere in Africam parabat, Mahometanum in eâ Imperium everfurus, dum à Rege Regum, ad cujus Nominis majorem gloriam propagandam, toto vitæ suæ cursu militaverat, ad cælestem Re-

giam evocatus est ; in extremo vitæ
 Agone Divinam Eucharistiam, pro
 viatico allatam, fune ad collum alli-
 gato, & humi stratus, cum lacrymis
 ubertim fufis adorans: eâque dignis,
 reverentiâ, humilitate, & Catholicæ
 fidei obtestationibus acceptâ, in splen-
 doribus Sanctorum, in ardoribus Chri-
 stianæ pietatis, in æstu amoris Christi
 JESU, Rex Sanctus, sanctè sicut vi-
 xerat expiravit; cum illo in æternum
 regnaturus, cujus regni, non erit fi-
 nis. In hoc lucidissimo virtutum Re-
 giarum speculo, agnoscant Reges &
 Principes Christiani, nihil esse ad om-
 nia summa perficienda utilius, effica-
 ciusque Regia pietate, illâ unâ Impe-
 ratorem Sanctissimum Henricum Ba-
 varum Germaniæ, Regem Sanctum
 Stepanum Hungariæ, Eduardos Re-
 ges Sanctos Angliæ, Ludovicum San-
 ctum Galliæ, & Ferdinandum San-
 ctum Regem Catholicum Hispaniæ
 peperit. Illa est, quæ omnes, quotquot
 fuerunt militantis Ecclesiæ Hæroes
 formavit, & usque ad thronum Regis
 gloriæ exaltavit. Quisquis ergo vult
 esse verè magnus, coram Deo maxi-

mo, & hominibus, studeat esse Pius.
Enimverò pietas Christiana ad omnia
utilis, via est Regia ad immortalem
Celsitudinem, qui illâ caret, quan-
tumvis cæteris abundet, nil magni
possidet.

SECUNDUM EXERCITIUM
MILITARE DIVINÆ
PIETATIS

*Mensis Regalis pientissimi Regum Is-
raël, Viri secundum Cor Dei. Id
est: Sagitta electa, aut Oratio-
nes jaculatoria ex Psalmis Davidi-
cis, in singulos dies mensis distri-
buta.*

Sagitta tua infixæ sunt mihi. Psal. 37.

NARRAT Sanctus Hierony-
mus, suo tempore rusticos
& artifices Christianos, in
totâ ferè Palestinâ, Psalmos
Davidicos decantare solitos, illi du-
cendo aratrum, hi mechanica opera
exercendo. Quàm esset laudabile,